

“Verkeersbegeleidingssystemen op de Westerschelde”

Prof. Dr. E. Somers, directeur Maritiem Instituut Universiteit Gent

Vandaag zijn we reeds aan de derde aflevering toe in de reeks 'MARITIEME SYMPOSIA' die wordt ingericht door het Maritiem Instituut van de Universiteit Gent onder de auspiciën van de Internationale Schelde Faculteit. Dit bij uitstek Belgisch-Nederlands initiatief, zal zich beraden over de thematiek van de scheepvaartbegeleiding en het loodswezen. Zoals ook tijdens de vorige afleveringen zijn wij er ditmaal in gelukt om een reeks vooraanstaande sprekers en panellisten voor dit symposium te kunnen strikken. Onze werkzaamheden zien er als volgt uit.

Na deze beknopte inleiding, wordt een *state of the art* naar voor gebracht inzake de verkeersbegeleiding. Hierbij is het de bedoeling een algemeen overzicht van nationale en internationale ontwikkelingen rond VTS te geven. Vervolgens wordt het thema vanuit de optiek van de zeevarende belicht. Waarna de vraag naar een veilige scheepvaart in het licht van de economische activiteiten in de havens van de Westerschelde aan de orde komt. Het geheel sluiten we deze voormiddag af met een discussie waarvoor, dacht ik, voldoende tijd wordt uitgetrokken. In de namiddag zullen we dan de thema's zoals veiligheid, dienstverlening en concurrentie in het loodszen aan de orde brengen met tevens een indringend verhaal over de reorganisatie van het Vlaamse loodswezen. Tenslotte wordt een wetenschappelijke benadering van het loodswezen naar voor gebracht die zal toelaten de aspecten verbonden aan regionale differentiatie, deregulering en marktwerking te bekijken.

We rekenen op de heer Bruyninckx, directeur-generaal van het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen om de synthese van de dag en de topics ter discussie aan te reiken die dan tijdens de paneldiscussie onder leiding van Kapitein De Wilde, directeur-generaal havenbedrijf Stad Gent, zullen worden behandeld. Ik ben ervan overtuigd dat dit symposium ertoe zal bijdragen om de thematiek van de verkeersbegeleiding in ruime zin - dus inbegrepen de problematiek van het loodszen - ook voor een breder publiek duidelijk te stellen.

Sta me toe U even, ter inleiding, enkele eenvoudige bedenkingen ter overweging te geven inzake de bestaande verkeersbegeleidingssystemen op de Westerschelde. De bedoeling van deze inleiding is enkel en alleen de trend te zetten voor de rest van de dag. Inderdaad het thema van dit symposium is scheepvaart : veilig en vlot , dit betekent dus ook dat de thematiek van de veiligheid aan de orde dient te komen. Wanneer wij de verschillende scheepvaartbegeleidingssystemen met inbegrip van de informatiesystemen even overlopen, dan worden we geconfronteerd met een menigvuldigheid van activiteiten. Er blijkt niet direct een tekort te zijn aan systemen, misschien wel aan systematiek. De vraag of al deze systemen dan ook substantieel bijdragen tot de veiligheid voor de scheepvaart, is een andere zaak die in de loop van deze dag ongetwijfeld zal behandeld worden. Naar mijn mening is het niet altijd eenvoudig om de waarde van de diverse betrokken informatie en verkeersbegeleidende systemen te kunnen inschatten. Een vaststelling die toch enigszins tot nadenken stemt, is dat men bij mijn weten tot hertoe er nog niet in gelukt is een volledig geïntegreerd systeem tot stand te brengen. Hiermee bedoel ik een duidelijke koppeling van de informatiesystemen aan de verkeersbegeleidingssystemen en waarbij men de verschillende havens op deze manier ook met mekaar in verbinding stelt. Indien we spreken over de Westerschelde is het vanzelfsprekend onvermijdelijk om niet alleen de Vlaamse Havens met elkaar te verbinden maar dient er ook een koppeling te worden beoogd met de Nederlandse Scheldemondhavens.

Dankzij de ontwikkelingen in de digitale elektronische dataverwerking is het duidelijk dat een geweldige evolutie heeft plaats gevonden op het vlak van het loodszen van schepen, het beheersen van de administratieve en operationele problematiek hieraan verbonden, en de verkeersbegeleiding in het algemeen. In dit opzicht is bijvoorbeeld de inwerkingtreding van het loodswezen information systeem

(L.I.S.), een uitstekend voorbeeld. Dit L.I.S. laat toe op elk ogenblik de loods te volgen zodanig dat steeds geweten is waar hij zich bevindt. Op die manier is het ook perfect mogelijk een meer beheersmatig systeem uit te werken voor het inzetten van de loodsen. Of deze volgmogelijkheid ook door de loodsen in kwestie volledig in dankbaarheid wordt afgenomen blijft een andere vraag.

Dames en Heren, met ampele overwegingen wil ik niet meer dan even uw aandacht trekken op de grote diversiteit en verscheidenheid die er bestaat inzake de verkeersbegeleidingssystemen en de daaruit voortvloeiende problemen. We oordeelden het dan ook vanzelfsprekend en noodzakelijk dat aan deze thematiek vanuit wetenschappelijke hoek en vanuit praktische hoek voldoende aandacht zou worden besteed. Dit is de opdracht - niet méér maar ook niet minder - die wij ons gesteld hebben voor dit Maritiem symposium.